מנא הא מילתא דאמרי רבנן אין נעבסה • דקתני ממתני' אתן כלב מותר מותר לגון דס"ו וקתני וכי לא היה יודע דמתני' קרא דרים דב' ולא ד' ושל ד' ועל מאי קמהדר לי' וכי כה)(לא) היה ר"ל כו') סבר מדקתני אין מכר וכולהו לגורלי דולפי רב אחא מפרש"ק היה יודע המעבד והסכוק דב' ולא ד' והיה פטיטא ליה דאם אתן מעמד אתן לכלבא לאיזו אתן מעמד קרא דרים דב' ולא ד' ואם אינה אלא בית אתן כלב מיקרי בית זמות אם לא ואם"נ לאין אתן מעמד אתן לכלבא אסור מ"מ אתן מעמד כלב נמשה אסור ומעמי לא נמתמים *מנא דליתי אתן מעמד אתן לה ואתן אכלבא אתן לה ולכאון דמוק קלא ובאר כר מייתי מן הבריתא לכי היכי לאמר דאין בית אם אדם בבמה בית אם קרוים זמות ומתמני לא רמה להבית מעמד המעבד אין דרכה לפרס אבל בבריתא אחת מה היה אתן אמה הנעבדת לכלב אסור היה לה לפרס ובזבמות (דף מ:): מוכיח דמילתא דרב אחא נאמר על אמה שנעבדה לכלב לאיכה אתם מעמד בריבה אחת בהיתלו שהיה מכבדת ורבעה כלב כופרי מאמוריים בא מעמד לפני *מכמי' והכבי'רוה ועל המעבד בעא רב אחא מפרשיקא מנא הא מילתא: **דניחא** ליה בנבמתיה • מימה דהכא נבי נעבד אמרינן ולד נעבד ובמס' ע"ז (דף מו:): בעי המעמתה לאמה סולת מהו לאמתאה יש שיעור בנעבד לו אין שיעור בנעבד ומייתי הך מילתא דרבא דולד נעבד אסור ומעמי אתם מעיקרא בהמה והשתא בהמה ובבא הוא דאתיא בנאיה כה) אבל *סולת מעיקרא חיטין והשתא סולת אלמא אתרינן אפי בשיעור מבטלו ובבי אתן הוי סברא דב"ש לאסר לאמרו שיעור אמקומו הוא עומד וחיטין ועשאן סולת אסורין ובולל מודו דשרי מדרשא דסבולא ולדותיהם ולד מעם לאלק דולפי נבי עבודת כוכבים ולד אסור כדאמרת הכא דניחא ליה בנבמתיה ודשתא לאמתאה לכל הנפה אבל מעמתאה לאמה אין דעתו לאמתאה אלא לאמה שהוא רוצה לחיות אם החיטין ולא אם סולת אבל נבי אתן כה) דעתה אעיקר והטיעי לפיכך נבי בהמה דדעת הזונה לבהמה ולא עולד נבי קמה דעתה לסולת שהיא עיקר: **רבי** אליעזר אומר לא מרבה לה יקרב: פרש"י אבל הלכיון ד"ה אבי דלא מנופה קא רבו ולא מהיכא דבפ' אלו מרבות ממי אסור וסא דקניני לגבוה כמן) ה) (ממי אבי) לחוליעך ב) (כתן דרבנן) דאפי' לבעוה ממי אבו לכך ברבה לאף לבליעה אסור וסא דנקנו לא יקרב. משום רבנן דאמרי יקרב נקעים: **אבל** נרבעו ונבפוף עיבבו ד"ה מותרין • פירוש (כ) זה וזה גורם מותר וקבה דמתמעין ליה לר' אליעזר לפיה בפרק כל שעה (פסחים כז:) זה וזה גורם אסור (ג)ר"ל דבתם מייבי בדבר הדהלת סגר אתסור אף הבליעון והכא מייבי לאיסור גבוה נבד [וע' תוס' מנהדרין פ: ד"ה אלא]:

למתן

ה) רש"ש מ"ז ב) [כתו דר"י כפ"ל ג)] [ומסמ' פסחים כגימטו קושיא זו בתימה ע"ש ק"ק]

מתני' נתן לה[ח] מעות הרי אלו מותריין ענות ושמנים וסלתות וכל דבר שביבשא בו קרב על גבי המזבח אסור נתן לה[ט] מוקדשין הרי אלו אסורין שהיה בדין מה אם המוקדשין שהמום פוסל בהן אין אתן ומחיר חל עליהן[י] עוף שאין המום פוסל בו אינו דין שלא יהא אתן ומחיר חל עליו תלמוד לומר *לכל נדר להביא את העוף *כל האסורין לגבי מזבח ולדותיהן מותרין[כ] רבי אליעזר אומר ולד טרפה לאיקרב על גבי המזבח רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר כשירה שינקה מן הטרפה פסולה מעל גבי המזבח *כל הקדשים שנעשו טרפה אין פודין אותן שאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים: [כא] **גמ'** *ת"ר נתן לה חיטין ועשאתן סולת זיתים ועשאתן שמן ענבים ועשאתן יין תני הדא אסורים ותניא אידך מותרין אמר רב יוסף תני גורין דמן אספורק ב"ש אוסרין וב"ה מתירין ב"ה סברי הם ולא ולדותיהן הם ולא שנייהן ב"ש סברי הם ולא ולדותיהן גם לרבות שנייהן ולב"ה הכתיב גם גם לב"ה קשה [כב] ת"ר *בית ה' אלהיך פרט לפרה שאין באה לבית דברי רבי אלעזר וחכמים אומרים לרבות את *הריקועין [כג]מאן חכמים אמר רב חסדא רבי יוסי בר' יהודה היא דתניא [כד]נתן לה זהב רבי יוסי בר יהודה אומר אין עושין ריקועין אפי' אחורי בית הכפרת: נתן לה מוקדשין הרי אלו מותרין כו': [כה] [כו]יהיו מוקדשין אתן ומחיר חל עליהן מקל וחומר ומה עופות שאין המום פוסל בהן אתן ומחיר חל עליהן מוקדשים שהמום פוסל בהן אינו דין שאתן ומחיר חל עליהן תלמוד לומר לכל נדר להוציא את הנדור טעמא דמעטינהו קרא הוא לא מעטינהו קרא הוה אמינא כי יהיב לה מוקדשין חל עליהן אתן ומחיר והא [כז] לאו *ממונא הוא אמר רב הושעיא בממנה על פסחו ורבי היא דתניא ואם ימעט הבית מהיות משה החיריהו משה מכדי אכילה ולא מכדי מקח רבי אומר אף מכדי מקח שאם אין לו ממנה אחרים עמו על פסחו ועל חגיגתו ומעותיו חולין שע"מ כן הקדישו ישראל [כח] פסחיהן: כל האסורים לגבי מזבח [כט] וכו': אמר רב כל האסורים לגבי מזבח ולדותיהן מותרים [ל]ותני עלה ורבי אליעזר אוסר אמר רב הונא בר חיננא אמר רב נחמן מחלוקת שעיברו ולבסוף נרבעו דרבי אליעזר [לא]סבר ז עובר ירך אמו הוא ורבנן סברי לאו ירך אמו הוא אבל נרבעו ולבסוף עיברו דברי הכל מותרין רבא אמר מחלוקת כשנרבעו ולבסוף עיברו דרבי אליעזר סבר זה וזה גורם אסור ורבנן סברי זה וזה גורם מותר אבל עיברו ולבסוף נרבעו דברי הכל אסורין ורבא לטעמיה דאמר [לב]רבא ולד נרבעת אסורה היא וולדה נרבעו ולד נוגדת אסור היא וולדה נגדו לישנא אחרינא אמרי לה [לג]אמר רב הונא בר חיננא אמר רב נחמן מחלוקת שנרבעו כשהן מוקדשין דר"א סבר [לד]ביזוי מילתא ורבנן סברי לא אבל נרבעו כשהן חולין הואיל ואשתנו דברי הכל מותרין רבא אמר רב נחמן מחלוקת כשנרבעו כשהן חולין דרבי אליעזר סבר [לה]ביזוי מילתא ורבנן סברי הואיל ואשתנו מותרין אבל נרבעו כשהן מוקדשין דברי הכל אסורין:

ה) כמוהו ז' חולין מ: [ע"ש כתוס' שגיכסתם כגי' דסכת ולולת כמאנה בגמבוניות] ב) [ע"ז מו: תוס' דפרה ס"ל] ג) [עיכוהן פג. וס"ל] ד) [תוספתא פ"ד]

ה) [פסחים ב: ע"ש כל הענין] ו) ע"ז מו: ז) [חולין מ: וס"ל] ח) מנהדרין פ: ט) [ע"ז כה: ע"ש וע"ע]

מתני' לקנות לעורך פסח דהייהו מהיות מסה המייהו מסה שימנה אחרים עמו על פסחו ויתנו לו מעות כב): **מכדי אכילה** אם כמתעמו הבית מכדי אכילה יקבל חיטתו ומזונו מן המה(ג) ד) אחיו לו מה שיאכל כג) המייהו מסה אם אין לו עשיר אלגלגותו מכדי אכילה הוא והמייהו מסה*: [ד] **(ולא) מכדי מקח** אם רוצה לעשות סחורה ונתמעטו ביתו מכדי אותו מקח אחיו לו מה ליתן לו לוין ממנה אחרים על פסחו בכך: **שוכר ירך לאמו פוסל**• יהוא עלמו ברכבו: **זה וזה גורם** • הזכר אבא על בהמה זו והיא גרמו לולד אבא והרי גרמוהו לאיסור והיתר דאבו מותר ואמו אסורה: ה) אחיו לו מה ליתן לו כו' • ק"ק אם אין לו כו' • ק"ק

אין זונות לבהמה • דקתני מתני' אתן כלב מותר: **תניא נמי הכי מנין** כו' • גרסי' לה יז) [מתניתין היא אלא משום דתני בברייתא מנין לאתן כו' ומפרשה בהדיא להכי מייתי לה וגמגוס וכ"ל דלא גרסינן לה]: **ולד מוקדש ונעבד מותר** • דלא אקייה אלא לדידה ולא פלחה אלא לדידה: **מתני'** נתן לה מוקדשין • לא חייל עליהן אתן כדמפרש בגמ': **נתן לה טופות** • חולין הרי אלו אסורין שוב להקרבה: **ולד עריפה לא יקרב** • אבל להזיון ד"ה מותר דלאו מגופה קא רבי: **רבי איסמעאל** • סם מקום:יח) **לפרס** • אלומה: **וריקועין** • ליפוי למזבח אם נתן לה זהב: **אחורי בית הכפרת** • דאמרינן בפ"ק דיומא (דף כלי:) י"ל אמה היו עתידים לעזרה לאחורי מומת בית הכפרת דאפילו אתם דקולא קדושתה אסור אתתן אם יש יש] בנין לעשות והוא נתן לה לבנים באתגנה: **אתתן ומחיר חל עליהן** • כדרבינן במתני' לכל נדר להביא את העוף: **בממנה על פסחו** • הא דאיכתריך קרא כ) למעוטיה כגון שהפריש פסחו ולאחר זמן אמר לזונה הבעלי לי והימנו על פסחי באתגנה דיכון דאמר רבי כא) רשאי אדם לעמות אחרים אם יצטרך למעות לעשות דבר אלמא ממונו הוא ואימא לעשות אחרים אם יצטרך לחתן לכהני לאיכתריך לכל זמן אמר לזונה הבעלי לי והימנו על פסחי באתגנה דיכון דאמר רבי כא) רשאי אדם לעמות אחרים אם יצטרך לחתן לכהני לאיכתריך לכל נדר להוציא הנדור: **ולפסח נדר** • הכי איתמר אמר רב אחא בר אמי אמר רב יהודה אין אדם אוסר דבר שאינו שלו פרט לבן ובתו: **אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב יהודה** •

למ"ד כו' - פליגתא היא בלוז טרפה (חולין מז:) איכא למ"ד טרפה יולדת ואיכא למ"ד אינה יולדת יא) **זה וזה גורם** - וליכא לפלוגי בטובר ירך אמו הוא אלא א"כ עיברה ואח"כ נטרפה דהתם למ"ד ירך אמו הוא אירע הטרפות בגופו יב) אבל היכא דטרפה ולבסוף עיברה למימר ירך אמו הוא שהרי יש בו לד תורה אור

היתר אלא בזה וזה גורם פליגי: יג) **אפרוח** - שנולד מבילת יונה טרפה שאסור ליקרב (ג): *ולד במעי בהמה איט אחוק בגופה אלא תלוי באויר ומעצמו הוא עוכר וגדל והולך אבל ביצה כל זמן שהיא גנמרה אחוקה באסכול וגדילה וגנמרה מגוף התרנגולת. ל"א מתוירא קא רביא לאחר שנולד והולך וגדל הילכך עיקר גידולו אינו מאמו אבל ביצה מגופה התרנגולת: **מגה מרווח** - המסכת מזיר (דף כ:) מפרש שיטורו: **הנאה מאדם מי** - ואח"כ מת: **רבי אליעזר מטמא** - דגופיה הוא* ועד כאן לא פליגי רבנן עליה כו' (ד) - מז) [ל"ל דגופיה] ומיקר) דאפילו בחיין נמי מטמא ר"ל אינו דאבר מן ה) המי מטמא במגע ובמשא ובאהל לאבר מן המת יח) בהעור והרוטב (חולין קכח:) אבל באפרוח אפי' ר' אליעזר מודה דיקרב דהא גופא אחריתא הוא ונוף זה לא היה בחעי הטרפה: **נבחר לאפרוח** - אחר שהסריחה הביצה יצא זה ממנה וכשהסריחה פקע איסורא דהואי עפרא בעלמא הלכך מותר זה שיצא ממנה אחרי כן: **אכי נמי דאפרוח** - והא אמר לעיל (ה) דמוקמא הוא יט) ואסור באכילה כרשיני אבל דלמא מוקמא לה: **חלב רוחה שחרים** - כל ימיו: **הוא לו ויכולה לעמוד** - על אותו חלב של שחרים מעט לעת בלא שום אכילה אחרת וכשהגיע מעט לעת חזרה ויוקה הלכך כל גדולתה ממנה היא ואפילו אכלה דברים אחרים בינתיים (ו): **רק בכל אות נפסל** כ) ה) **(אחלב) בשר** - בפסולי המוקדשין מוקמינן לה בסיפרי דבי רב: **איכא דאמרי תזבח ואכלת בשר אין לך בו היתר אלא משעת זביחה** - לאפוקי תלבוביזה דהכא דמחיים היא אבל פודין את הקדשים להאכילן לכלבים ולא מייתר ליה כלל לוקמלה למדרש ולא לכלבך ומהך דרשא משמע דלכלבך שפיר דמי דהכי משמע אתה לא תאכל קודש זביחה כלומר לא תתהני מחיים אבל כלבך דלאחר מיתה הוא אפי' בלא זביחה שפיר דמי ופודין את הקדשים להאכילן לכלבים כב) תרי תנאי ניהו והכי מוקמינן ג) (בשחיטה חולין) (דף קב:)

הדרן עלך כל האסורין

יש בקדשי מזבח (מין בהן) משום פיגול - כדאמר ס"פ בזמנים (דף מו:) ג' כריתות בשלמים למה אחת בכולן ואחת לפרש כלומר לדון בדבר שהיה בכולן ויצא מן הכלל שהיו מרוחקים ומה שלמים קדשי מזבח אף כל קדשי מזבח ומתר שון עון מפיגול ומטמא חילול חילול ומותר: ולדן

קדשי נדק הבית - מומר מטיתין להו בשילהי פ"ק (לעיל יג:) דלא עבדי תמורה: **פיגול ונותר וטמא** כג) **כו'** - בשלמים כתיבי ובפ"ק כד) (ז) ביכמות (דף ז') מפרש שלמים בכולל כל הקדשים הין ולמה יצאו לבקשים אליהן ולומר לך מה שלמים מיוחדין קדשי מזבח אף כל קדשי מזבח ולדן

[פסחים כז. סנהדרין פ. חולין נח:[ועי' חוס' חולין נח: ד"ה ולדן]]

[ל"ל יולדת]

[חולין נח: וש"נ]

חולין נח: עדיות פ"ה משנה ז

[כנ"ל נשון הירושלמי ל"ל כ' הוא כו' בין לל"ק למ"ד טריפה יולדת בין לל"ש למ"ד טרפה אינה יולדת שיהלא קמא אסיקא ועיין ל"ק]

הוא בס"ד ותא"ב ד"ה ע"כ לא פליג ר"מ עני' כו' דאפי' בחיין כו' ל"ק

[ל"ל אף כו']

[תוס' פ"ד]

רבינו גרשום

חולין ואחר ה) עיבורין הואיל ונשתנו שתקריישל דברי הכל מותרין: ורבא אמר רב נחמן כו' . ולמאן דאמר בשחיטת חולין טריפה אינה יולדת . שאין מתעברת משכבת לה האי ולד טריפה דקתני כגון שעיברה ואח"כ נטרפה: ר' אליעזר סבר עובר ירך אמו **הוא** . מה אמו אמו שהיא שהיא טריפה אף ולד שלו: מורים חכמים לר' אליעזר באפרוח שיצא מביצה טרפה שאסור באכילה . אי ללשנא קמא אי ללשנא בתרא: דהתם בסמכת חולין הוזיין תרי לישני . אבל באפרוח שיצא מביצה טריפה אי ללישנא קמא לא דמי לולד טריפה דהתם איכא היתרא בגויה דזה וזה גורם מותר באפרוח ליכא היתרא בגוויה דאיכסיא החם בביצה טרפה דשרי אלא קמא דמגופא דאימה פרשה הילכך אסור . ללישנא בתרא ביצה נמי הויא ירך אמו דמגופא דאימה הוא דאתיא מאשכול של ביצים דמעורה בגופה הויינו שנדילה באיסור מגופה של עצמה: (אבל) [אלא] בולד בהמה דמאוירא קא רבי שנדל ל א ח ר שנולדה באויר העולם וגדל בהיתר אבל ביצת

[מולין נח: וש"נ]

מולין נח: עדיות פ"ה משנה ז

מגה מרווח - ממסכת מזיר (דף כ:) ל"ל מגה מרווח: **הנאה מאדם** - ל"ל מגה מרווח: **הנאה מאדם** - ל"ל מגה מרווח: **הנאה מאדם** -

עין משפט נר מצוה

ב א מיי' פ"ט מהלכות פיסולי המזבח הלכה יח:

ג ב מיי' פי"ט מהל' מעשה קרבנות הל"ב:

ד ג מיי' פ"ט מהל' מעילה הלכה ג:

ה ד מיי' פ"ט מהלכות עכו"ם הל' ז ופ"ז הלכה ח:

ו ה מיי' שם פ"ז הל' ח:

ז ו מיי' פ"ט מהלכות מעילה הלכה ו:

ח ז מיי' פ"ט מהלכות תמורה הלכה יא:

ט ח ט מיי' שם הלכה עו:

י ו מיי' פ"ט מהלכות עכו"ם הלכה ז וע"ש:

יא כ מיי' פי"ט מהל' מעילה הל"ט וע"ש

יב ל מיי' שם פ"ג הלכה יב:

יג ם מיי' שם הל' יג:

[ל"ל דתנן]

ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן · בבכורות (דף יד·) מוקי לה בתיעבור קודם פדיונם ואוליד לאחר פדיונם דלא מיעבור ואוליד קודם פדיונם אמר לעיל בפרק אלו לקדשים (דף יז:) אם נרבעה ולד בעלי מומין לו ניקרב למאן דלא ס"ל דלא מיעבור ולא מיעבור (ג"ל) לאחר פדיונם ולד אינו וכבי מיקרבו אלא ולמי מיירי בתיעבור קודם פדיונם ואוליד לאחר פדיונם דלא מהני להו פדיון אמן שהן תמימים בעמוי אמן אפי' אם יפול בהן מום כשיולדו אינן מוחכין כדתניא התם דלא אלימי למיתפס פדיונם והם קדושים דכיון דתיעבור לפני פדיונם קדשו מיד למ"ד בעמוי אמן הם קדושים ואפי' למאן דאמר בהוייתן וכשעת הויית אמן מולין מכל מקום תפסיהו (ג"ל) קדושה בשעת הויתן: **הא** קדשי בדק הבית נותנין מעלה ס"מ · תימה אלא מאי עבדינן מיניהו לא דיהבינן להו לאומנין בשכרן לחזק בדק הבית ותומר מורי הרמ"ל דס"ל דאין מותר לקנות אלא עצים ואבנים שהן צורך הבנין וקדושתן כשהרם עליהן אבל ניתן לאומנין בשכרם להוליכן לאומן אסור אלא (ג) מתנדבין מעות בפני עצמן לפרוס לאומנין משום הכי אינמדן קרא דמקודן עצמן שהוקדשו נותנין לאומנין:

זכרים ימכרו לצרכי עולות · (ל"ד) משום דקיימא לן לקמן (דף לג:) דמתפים תמימים לבדק הבית אינן יוצאין מידי מזבח ורבי יהושע סבר זכרים יקרבו עולות דלא שביק אינים אינים קדשי מזבח ומקדשים לבדק הבית אלא בעדר שיש בו מחצה נקבות ומחצה נקבות (ג) ור' אליעזר סבר אין חולק את נדרו ומדנקבות לאו עולות זכרים נמי לאו עולות ור' יהושע סבר (ל) חולק את נדרו ל"א אמרי לה אמר רב אדא בר אהבה אמר רב בשלא הקדיש אלא בהמה אפי' ר"א מודה דלא שביק אינים קדשי מזבח ומקדשים לבדק הבית לא נחלקו אלא כשיש שאר נכסים עמהן (ל) מתוך ר"א סבר אין אדם חולק את נדרו מדשאר נכסים לא לקדשי מזבח בהמה נמי לא לקדשי מזבח ורבי יהושע סבר אדם חולק את נדרו (מ) ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית בשלמא לישנא בתרא היינו דקתני עם שאר נכסים לבדק הבית אלא לישנא קמא ליתני יפלו לבדק הבית (ל) [א]תניא נמי הכי ודמיהן יפלו לבדק הבית: הקדש בדק הבית חל על הכל: לאיתויי מאי אמר רבינא לאיתויי שפויי (מ) וניבא: ומועלין בגידולין: לאתויי מאי אמר רב פפא (מ) לאתויי (נ) (בקדושת מזבח) לחלב המוקדשין וביצי תורין (ג) כדתניא (ג) חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין בד"א בקדשי מזבח (ב) אבל בקדשי בדק הבית הקדיש ותרגולת מועלין בביצתה חמורה מועלין בחלבה ואפילו למאן דאמר מועלין בגידולי מזבח ה"מ גידולין דחזו למזבח אבל גידולין דלא חזו למזבח אין מועלין בהן (כ):

ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונן · בבכורות (דף יד·) מוקי לה בתיעבור קודם פדיונם ואוליד לאחר פדיונם דלא מיעבור ואוליד קודם פדיונם אמר לעיל בפרק אלו לקדשים (דף יז:) אם נרבעה ולד בעלי מומין לו ניקרב למאן דלא ס"ל דלא מיעבור ולא מיעבור (ג"ל) לאחר פדיונם ולד אינו וכבי מיקרבו אלא ולמי מיירי בתיעבור קודם פדיונם ואוליד לאחר פדיונם דלא מהני להו פדיון אמן שהן תמימים בעמוי אמן אפי' אם יפול בהן מום כשיולדו אינן מוחכין כדתניא התם דלא אלימי למיתפס פדיונם והם קדושים דכיון דתיעבור לפני פדיונם קדשו מיד למ"ד בעמוי אמן הם קדושים ואפי' למאן דאמר בהוייתן וכשעת הויית אמן מולין מכל מקום תפסיהו (ג"ל) קדושה בשעת הויתן: **הא** קדשי בדק הבית נותנין מעלה ס"מ · תימה אלא מאי עבדינן מיניהו לא דיהבינן להו לאומנין בשכרן לחזק בדק הבית ותומר מורי הרמ"ל דס"ל דאין מותר לקנות אלא עצים ואבנים שהן צורך הבנין וקדושתן כשהרם עליהן אבל ניתן לאומנין בשכרם להוליכן לאומן אסור אלא (ג) מתנדבין מעות בפני עצמן לפרוס לאומנין משום הכי אינמדן קרא דמקודן עצמן שהוקדשו נותנין לאומנין:

זכרים ימכרו לצרכי עולות · (ל"ד) משום דקיימא לן לקמן (דף לג:) דמתפים תמימים לבדק הבית אינן יוצאין מידי מזבח ורבי יהושע סבר זכרים יקרבו עולות דלא שביק אינים אינים קדשי מזבח ומקדשים לבדק הבית אלא בעדר שיש בו מחצה נקבות ומחצה נקבות (ג) ור' אליעזר סבר אין חולק את נדרו ומדנקבות לאו עולות זכרים נמי לאו עולות ור' יהושע סבר (ל) חולק את נדרו ל"א אמרי לה אמר רב אדא בר אהבה אמר רב בשלא הקדיש אלא בהמה אפי' ר"א מודה דלא שביק אינים קדשי מזבח ומקדשים לבדק הבית לא נחלקו אלא כשיש שאר נכסים עמהן (מ) מתוך ר"א סבר אין אדם חולק את נדרו מדשאר נכסים לא לקדשי מזבח בהמה נמי לא לקדשי מזבח ורבי יהושע סבר אדם חולק את נדרו (מ) ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית בשלמא לישנא בתרא היינו דקתני עם שאר נכסים לבדק הבית אלא לישנא קמא ליתני יפלו לבדק הבית (ל) [א]תניא נמי הכי ודמיהן יפלו לבדק הבית: הקדש בדק הבית חל על הכל: לאיתויי מאי אמר רבינא לאיתויי שפויי (מ) וניבא: ומועלין בגידולין: לאתויי מאי אמר רב פפא (מ) לאתויי (נ) (בקדושת מזבח) לחלב המוקדשין וביצי תורין (ג) כדתניא (ג) חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין בד"א בקדשי מזבח (ב) אבל בקדשי בדק הבית הקדיש ותרגולת מועלין בביצתה חמורה מועלין בחלבה ואפילו למאן דאמר מועלין בגידולי מזבח ה"מ גידולין דחזו למזבח אבל גידולין דלא חזו למזבח אין מועלין בהן (כ):

תורה אור

*ולדן *וחלבן אסור לאחר פדיונן והשותטן בחוץ חייב *אין נותנין מהן לאומנין בשכרן (מ) מה שאין כן בקדשי בדק הבית יש בקדשי בדק הבית *שסתם הקדשות לבדק הבית (ב) *הקדש בדק הבית חל על הכל *ומועלין בגידוליהן אין בהן הנאה (ג) *לבעלים: **גמ'** *וכללא הוא דכל קדשי מזבח עושין תמורה והרי עופות דקדשי מזבח הן *ותנן *המנחות והעופות אין עושין תמורה כי קתני אבהמה והרי ולד (ד) קדשי מזבח הוא *ותנן אין *הולד עושה תמורה הא מני ר' יהודה היא דאמר ולד עושה תמורה והרי תמורה עצמה דקדשי מזבח (ה) *ותנן °אין תמורה עושה תמורה כי קתני אעיקר זיבחא השתא דאתית להכי אפי' תימא רבנן כי קתני אעיקר זיבחא: ואין נותנין מהן לאומנין כו': הא קדשי בדק הבית נותנין (ו) *א"ר אבהו דאמר קרא °ועשו לי (ז) משלי: יש בקדשי בדק הבית (ח) כו': אמר מר סתם הקדשות לבדק הבית (ט) וחל על הכל מאן תנא א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן (י) דלא כר' יהושע *דתניא *המקדיש נכסיו והיה בהן בהמה ראויה לגבי מזבח זכרים ונקבות רבי אליעזר אומר זכרים ימכרו לצרכי עולות ונקבות ימכרו לצרכי שלמים ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית רבי יהושע אומר זכרים הן עצמן יקרבו עולות ונקבות ימכרו לצרכי שלמים ויביא בדמיהן עולות ושאר נכסים (יא) לבדק הבית ופליגא דרב אדא בר אהבה (יב) דאמר רב אדא בר אהבה אמר רב בעדר שבולו זכרים אפי' ר' אליעזר מודה דלא שביק אינים קדשי מזבח ומקדשים לבדק הבית לא נחלקו אלא בעדר שיש בו מחצה זכרים ומחצה נקבות (יג) (ז) ור' אליעזר סבר אין חולק את נדרו ומדנקבות לאו עולות זכרים נמי לאו עולות ור' יהושע סבר (יד) חולק את נדרו ל"א אמרי לה אמר רב אדא בר אהבה אמר רב בשלא הקדיש אלא בהמה אפי' ר"א מודה דלא שביק אינים קדשי מזבח ומקדשים לבדק הבית לא נחלקו אלא כשיש שאר נכסים עמהן (ח) מתוך ר"א סבר אין אדם חולק את נדרו מדשאר נכסים לא לקדשי מזבח בהמה נמי לא לקדשי מזבח ורבי יהושע סבר אדם חולק את נדרו (מ) ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית בשלמא לישנא בתרא היינו דקתני עם שאר נכסים לבדק הבית אלא לישנא קמא ליתני יפלו לבדק הבית (ל) [א]תניא נמי הכי ודמיהן יפלו לבדק הבית: הקדש בדק הבית חל על הכל: לאיתויי מאי אמר רבינא לאיתויי שפויי (יא) וניבא: ומועלין בגידוליהן: לאתויי מאי אמר רב פפא (מ) לאתויי (יב) (בקדושת מזבח) לחלב המוקדשין וביצי תורין (ג) כדתניא (ג) חלב המוקדשין וביצי תורין לא נהנין ולא מועלין בד"א בקדשי מזבח (ב) אבל בקדשי בדק הבית הקדיש ותרגולת מועלין בביצתה חמורה מועלין בחלבה ואפילו למאן דאמר מועלין בגידולי מזבח ה"מ גידולין דחזו למזבח אבל גידולין דלא חזו למזבח אין מועלין בהן (כ):

[ל"ל דתנן]

שמות כה

[ל"ל מנא הני מילי א"ר אבהו וכו' וכ"ג תוספות דסכת ד"ס הא קדשי כו' וכ"ל ביליקוט]

[ל"ל כי מנא הני מילי א"ר אבהו וכו' וכ"ג תוספות דסכת ד"ס הא קדשי כו' וכ"ל ביליקוט]

[ל"ל כי ס"ל [שקלים פ"ד מ"ג]

נכורות יד·

לעיל יג·

לעיל יב·

לעיל יב·

שם

שבולים

מקדשין

*) [ל"ל דחזו לגבי ל"ק]

מתני'

(ל) גי' ל"ק לאתויי חלב מוקדשין וביצי תורין דקדשי מזבח (כ) [ל"ל דתנן] (ג) מעילה יב:

(ג) נקבות רבי אליעזר סבר אין אדם חולק: יד) סבר אדם חולק את נדרו בל"א ז: עו) ר"א אות ו' נמחק · עז) נדרו תנן ודמיהן: יז) הבית תני כאן אלמא בהמה לבדק הבית ושאר נכסים לבדק הבית: יח) תיבות בקדושת מזבח נמחק: כ) בהן ואין בהן הנאה לכהנים מכלל דקדשי מזבח יש בהן הנאה לכהנים אמר רבינא דאפילו שפויי לא מתהנינא כהנים מיניהו ס"א ואין בהן הנאה לכהנים אמר רבינא אפילו כי: כא) וחלבן דכאמרי' לעיל תיבות נפקא לן ל"ש: כב) ליפרקינהו אי אפשר דלא אלימי: כג) ומותרין אבל בקדשי בדק: כד) האי הס"ד ומה"ד חייב כרת במוד ובשונג קרבן הס"ד: כה) הס"ד סתם הקדשות לבדק"ב ואפילו יש בהן דברים הראויין למזבח הס"ד: כו) מה"ד אעיקר זיבחא · אותם שהקדישן וחמורה ולד באים מכח קדושה ואינה עיקר זבח הס"ד ומה"ד נותנין לאומנין בשכרן בשכר שמחזקין בדה"ב הס"ד ומה"ד ועשו לי בקדש סתם ותיבות אמר מר נמחק: כז) דאוקמינהו מתני': כח) על תיבת דמסתמא ועל תיבת נינהו נשים שהן עליו קו פלעגלה לחרות כי לפ"ד ראוי לסתקו: כט) מעילה בשפויין תיבת בשפאין נמחק: לא) לזבל הס"ד ומה"ד מה שאין כן בקדשי מזבח דהכי תנן בפמס מעילה המקדיש את החורש מועלין בכולו אבל הגוזרים שלקחו העצים למערכה מועלין בעצים ואין מועלין לא בשפויי ולא בנבייה שאין ראויין למערכה אלא גזרים משפין וקוצצין למדה אחת לפי כשנתנו מעות לא לדעת שפויי ונבייה נתרמו הס"ד ומה"ד הלכ: ל) קדשים ואין בהן בקדשי בדה"ב הנאה לכהנים אבל בקדשי מזבח יש בהו הנאה: לא) איעבור ואוליד לאחר: לב) תפסינהו קדושה אמן לקדשן בשעת אות ח' נמחק:

לג) אלא א"כ מתנדב אדם · מעות: לד) עולות · ס"א קס"ד דבשמא משום ס"סבר דסתם הקדשות לבה"ב ומיהו ימכרו לצרכי · עולות משום דלא לבה"ב קאמר דאי לבה"ב אע"כ יהיה (קרבנו) [דדרו] חלוק שהוכרנו יקרבו עצמן עולות והנקבות: לו) את החורש דאי: לז) מועלין בגידולי מזבח:

הגהות הב"ח (ל) נמ' דרכי מלינעיר סנר: (כ) רש"י ד"ה ולדן וכו' כל כאסורין אמר כמו: (ג) ד"ה אלא בהמה וכו' לעמיר הכל נדר למזבח: (ד) ד"ה אלא בהמה וכו' לעמיר הכל נדר למזבח: (ה) ד"ה חלב וכו' תורין דרמלו לגבי מזבח:

הגהות הגר"א [א] נמ' תני סכי: ל"ל תני סכי:

מתני' מקדושה לקדושה דקדשי בדק הבית שהקדישם למזבח לא עשה כלום ובקדשי מזבח אין משנין מקדושת עולה לשלמים ומשלמים לעולה: **ומקדישין אותן** • אקדשי מזבח קאי: **הקדש עילוי** • כגון אם אמר על עולה הרי זו לבדק הבית מעלין אותה בדמים לפי מה שיש לו כח בה ונותן לגזבר דתנן בערכין תורה אור

מתני' *אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית אין משנין אותן מקדושה לקדושה ומקדישין אותן הקדש עילוי ומחרימין אותן ואם מתו יקברו *רבי שמעון אומר קדשי בדק הבית אם מתו יפדו: **גמ'** אמר רב הונא קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים לא עשה כלום מאי טעמא אמר קרא °כל חרם קדש קדשים הוא לה' כל חרם [ג] דקדשי קדשים הוי [א] ההוא לה' [ב] ליהוי מיתיבי °קדשי בדק הבית שהתפיסן בין לקדשי מזבח בין לחרמי כהנים לא עשה כלום חרמי כהנים שהתפיסן בין לקדשי מזבח בין לקדשי בדק הבית לא עשה כלום הא קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים מה שעשה עשוי תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא [ד] כי שיירה אהדא שיירה °דקדשי מזבח שהתפיסן לבדק הבית מה שעשה עשוי אבל לחרמי כהנים לא עשה כלום וליתנייה גבי הנך תנא דאית ביה תרתי קתני דלית ביהתרתי לא קתני תנן [ג] מקדיש אותן הקדש עילוי [ג] מאי לאו הקדש עילוי לבד"ה ומחרימין לחרמי כהן לא אידי ואידי קדשי בד"ה ולא שנא מפיק להו בלשון הקדש לבדק הבית ולא שנא מפיק להו בלשון חרמי לבדק הבית והא לא תני הכי דתניא בברייתא [ג] הקדש עילוי קדשי בדק הבית מחרימין אותם חרמי כהנים ועוד הא תניא [ד] קדשי מזבח שהקדישו לחרמי כהנים מה שעשה עשוי תיובתא דרב הונא והא רב הונא קרא קאמר אמר עולא אמר קרא חרם כל חרם ומי אמר עולא הכי והא אמר עולא °המתפיס עולה לבד"ה אין בה אלא עיכוב גזברין

[בכורות עג:]

[בכורות יד:]

ואם הבכמה יקריב לגדרו וס"ה נמי • ק"ק

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמר לך רב הונא לא דשייכה: (ב) שם תנן מקדיש אותן הקדש עילוי ומחרימין אותן ומלי לאו: (ג) רש"י ד"ה יפדו וכו' ושערכה כמפורש מעמא בגמרא הס"ד ומ"ב ל"ל ד"ה לא עשה וכו' לחכנים ומרמי כהנים טייט סתם:

רבינו גרשום

הנאה לכהנים • בהקדש בדק הבית: אפי' בשפויי תבייה דבדקרבי' דמעלין בהן: אין משנין אותן מקדושה לקדושה ולא אפי' מקדושה קלה לקדושה חמורה כגון שלמים לעולה: ומקדישין אותן • פירוש לקדשי מזבח: הקדש עילוי • לשם קדשי בד"ב ואותו עילוי נותן לבד"ה ומהו עילוי דאמרינן בערכין בפרק המקדיש שדהו אם נדר שאמר שור זה עלי לעולה שהייב באחריותו כיון דלא מני דלא מקריב ליה דחייב באחריותו נתן את דמיו לבדק הבית הוא"ל והקדישו הקדש עילוי לבדק הבית ואם נדבה היא אותו קדשי מזבח שהקדישו לעילוי כיון דנדבה דלא אמר עלי אלא הרי זו עולה דלא חייב באחריותה אינו נותן לבדק הבית אלא דמי מובת הנאתה ומה היא מובת הנאה (אומרין במה) [אומרים כמה] אדם כהן (אחד) [אחר] שאינו משמשר העובר באותו זמן רוצה ליתן לבעלים בשור לשחוט בשר זה שיתמין לו עד זמן משמרתו ויתנהנו לו להעלותו עולה כדי שיוכה בעורו שאינו ראשי זה כהן להעלותו אלא בזמן משמרתו ובמה שאותו כהן רוצה ליתן לו כן הוא ליתן לבדק הבית והיינו עילוי: ומחרימין אותן קדשי מזבח יכו' לומר יהו חרם ואם כן אם נדר הם נותן את דמיהן לכהנים ואם נדבה נותן את מובתו כדאמרן: קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים שאמר יהו חרם לא אמר כלום • ואינו נותן להכהנים לא דמיהן ולא מובתן; דאמר קרא כל חרם קדש קדשים הוא לה' • המשמע דכל חרם דמן קדשי מזבח אתי אם החרימו לה' יהא ולא לכהנים משום דאין יכול להתפיסן דאינן שלו הילכך לא עשה כלום [וקא דייק מדוקיא דברייתא הא קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים תפסין לעילוי (לא) תפסי כדאמינא • ונותנן לכהנים הנאתם דרב הונא • אמר לך רב הונא] • כי שיירא לדוקיא דלא תנא בברייתא אחרא דוקיא שיירה הא קדשי מזבח שהתפיסן לעילוי לקדשי בדק הבית תפסין אבל לא דייק דאמאות לחרמי כהנים לחרמי כהנים לא תפסי לחרמי כהנים ניתנייה בפירוש בברייתא נבי הנך דאית ביה תרתי קתני • כגון בין לקדשי מזבח בין לקדשי בדק הבית לא עשה כלום:ולא תנא הנך דאית ביה תרתי קתני • כגון בין לקדשי מזבח בין לקדשי בדק הבית לא עשה שהתפיסן לחרמי כהנים לא תפסי הא לקדשי בדק הבית תפסי הלכך לא קתני לה בברייתא: ל"א דניתנהו בתרתי קתני והיינו הך: מאי לאו הקדש עילוי לבדק הבית ומחרימין אותן ויהיב עילוי לחרמי כהנים: לא אידי (ולא) ואידי ומחרימין אותן נמי כהנים לכומר לכהנים והתניא כו': [והא רב הונא קרא קאמר • דאמר כל חרם קדש קדשים הוא ה"ל כלומר ולא לכהנים] • דיכול לאמיר חרם מאי כל חרם מלמד שהל חרם על כל קדש וקדש בין על קדשי מזבח דלה' הם בין על קדשים קלים לעילוי דקאמרן: מי אמר עולא הכי • דהל עלייהו חרם על קדשי המזבח: דהאמר עולא המתפיס עולה לעילוי דבדק הבית אין בה אלא עיכוב גזבר בלבד כלומר (אם אינה צריכה) לא הל עליה כלום ואינה צריכה לא שום פדייה ולא שום המתנה אלא עיכוב גזבר בלבד כלומר לאלתר כשיבא הגזבר של הקדש יתן רשות לשותפה ויחשבוהו לשם עולה מיד בלא פדייה • וכיון דקדושת בדק הבית לא הל עליה כ"ש דהנך נמי לא הל עליה דהא רב הונא דאית ליה דהל עליה קדשי בדק הבית קאמר דלחרמי כהנים לא תפסי וכ"ש עולא דאמר דלבדק הבית לא תפסי ק"ל דלחרמי כהנים לא הל עליה דאמר חרם כל חרם: אמר

הגהות הגר"א

[א] גמ' הכוה • ל"ג: [ב] ליהוי • ל"ל הוא: [ג] רש"י ד"ה אמר עולא כו' • והוא דתוס • וא"ל דלבתוס קשה על כל הוא הא מתני' דערכין (דף כח) דכשי לבמי קרא לחיפר דתל מקדשים וא"ל דרים ר"ש דהל מתי דמכמים מל מקדשי מזבח כדקאמר במתני' דכם וקאמר דוקא מכמים דלה' הוא לבל מרמי כהנים לא ולאחי עולא ואמר כל חרם מעמע כל המכמים אף מרמי כהנים (וכ"ל כ"ז מד' תוס') וכ"ל דס"ל דלה' הוא:

מקדישין אותן הקדש עילוי • לשון שומא כמו *מעלין בדמים כלומר שמין כמה כח יש לו בה כדמפרש בערכין (דף כח:) המתפיס עולה לבדק הבית אם נדר אותן הקדש עילוי אם היה נאצל היה מייב לעלם ואם נדבה אותן שבה פי' ומלי שקיל דבר מועטן מישראל חברו כדי להקריב במשמר בן בתו כהן לשון רש"י יב] ול"ל דלא מליט זה הלשון לייחב לבן בתו כהן *כ"ל גבי *בכור (בכורות דף כו:) לכן נראה לפרש כדתנן בהדיא בערכין (גם זה שם) ואם נדבה אומדין כמה אדם רוצה ליתן בשור זה *לעולה ואמ"ש שאינו רשאי אמ"ש אמר פי' אמ"ש שאינו רשאי דמיה חייב בשור זה *לעולה ואמ"ש אמר לך רב הונא (מולין דף מד:) אין בעלי אומנין רשאין לעמוד פי' חייבין ובערכין (גם זה שם) מפיק הקדש עילוי מדכתיב כל חרם קדש קדשים מלמד שהחרם חל לקדשי קדשים ועל קדשים קלים והקדש עילוי אלקדשי מזבח קאי דאי מקדישי בדק הבית אמר בגמרא דקדשי בדק הבית שהקדיש לקדשי מזבח יג) לחרמי כהנים לא עשה ולא כלום ופירש"י בגמרא דלא שייך מובת הנאה בקדשי בדק הבית ולא הכירה למורי אלי מי לא שייך כמו דרוש לחרמי כהנים לא: ג) בברייתא מקדישין אותן הקדש: ד) תניא בהדיא קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים: ה) נדבה אותה בהמה שהחרים כגון דאמר הרי זו דאם: ו) מתו דקתני חבא כגון: ז) קרקעות ס"א דכתיב בקרקעות כי ארחות עולם להם מלמד שאין הבהמים מחרימין בערכין: ח) מי שייריה לקדשי מזבח הא ואות ד' נמחק: ט) עילוי דקדש לה' קרינא ביה אבל ז) קדושות וקדשי מובח יכול להתפיס לבד"ה להקדיש עילוי ולהכי שייריה הם"ד: יח) העילוי הם"ד ומה"ד ואידי ואידי הני תרי לישני דקתני מתניתין מיירי במתפיס קדשי מזבח לקדשי בדה"ב הם"ד: יב) רש"י סה שהזכיר בבי עולה מובת הנאה דבן בתר לא דק דודאי התם מפרש הספר נבי בכור שהבשר שלו כשנותנו לו הלכך דוי מובת הנאה חשובה אבל בעולה שאין לבעלים אלא העור לא חשיבה הך מובת הנאה ובערכין מפרש מובת הנאה אחרת נבי עולה: מובח או לחרמי: יד) מעמא • ס"א דלמה לא שייך לומר אם אמר הרי עלי מנה או בהמה לבדה"ב אפילו חייב באחריותו כמו בקרשי מובח וכן אפילו לא קבל אחריותו אמר: עון) אדם דכל אדם יכול לפרוחון לפיכך: עז) בהן ולא נהירא דוראי. כל שה שפרישנו בשמנה שייך כמו כן בקרשי בדה"ב דאם אמר עלי חייב באחריותו ואם לא אמר עלי שייך לומר אומדין כו' אלא מעמא אחרינא איכא משום דקרשי מובח תמיד שם כו': ח) נראה לפורש שיש לפרש בהדיה דהכא אתיא כמאן:

[מולין קלה:]

יד א מיי' פ"ד מהלכות תמורה הלכה יח: טו ב מיי' פ"ג מהל' ערכין הלכה יח יב יג יד:

טז ג מיי' שם פ"ם הלכה יב

כ"ל גבי דבר הנאכל כמו גבי בכור לכן נראה: ק"ק

יז ד ה מיי' שם פ"ו הלכה מ:

להעלותו לעולה • ק"ק ל"ת ז מיי' שם הלכה י:

שיטה מקובצת

ב) חדם דמן קדש קדשים קאתי לה' יהא מיתיבי: ג) ומקדישין אותן הקדש עילוי ומחרימין אותן מאי לאו הקדש עילוי לקדשי בדה"ב ומחרימין אותן לחרמי כהנים לא: ג) בברייתא מקדישין אותן הקדש: ד) תניא בהדיא קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים: ה) נדבה אותה בהמה שהחרים כגון דאמר הרי זו דאם: ו) מתו דקתני חבא כגון: ז) קרקעות ס"א דכתיב בקרקעות כי ארחות עולם להם מלמד שאין הבהמים מחרימין בערכין: ח) מי שייריה לקדשי מזבח הא ואות ד' נמחק: ט) עילוי דקדש לה' קרינא ביה אבל ז) קדושות וקדשי מובח יכול להתפיס לבד"ה להקדיש עילוי ולהכי שייריה הם"ד ומה"ד ואידי ואידי הני תרי לישני דקתני מתניתין מיירי במתפיס קדשי מזבח לקדשי בדה"ב הם"ד: יב) רש"י סה שהזכיר בבי עולה מובת הנאה דבן בתר לא דק דודאי התם מפרש הספר נבי בכור שהבשר שלו כשנותנו לו הלכך דוי מובת הנאה חשובה אבל בעולה שאין לבעלים אלא העור לא חשיבה הך מובת הנאה ובערכין מפרש מובת הנאה אחרת נבי עולה: מובח או לחרמי: יד) מעמא • ס"א דלמה לא שייך לומר אם אמר הרי עלי מנה או בהמה לבדה"ב אפילו חייב באחריותו כמו בקרשי מובח וכן אפילו לא קבל אחריותו אמר: עון) אדם דכל אדם יכול לפרוחון לפיכך: עז) בהן ולא נהירא דוראי. כל שה שפרישנו בשמנה שייך כמו כן בקרשי בדה"ב דאם אמר עלי חייב באחריותו ואם לא אמר עלי שייך לומר אומדין כו' אלא מעמא אחרינא איכא משום דקרשי מובח תמיד שם כו': ח) נראה לפורש שיש לפרש בהדיה דהכא אתיא כמאן:

גזברין

על קדשי קדשים ועל קדשים קלים ולאותו תנא ניחא שפיר דרשא דרב הונא דהא דאמר מלמד שחל על קדשים הייט דווקא חרמים דלה' אבל לר' יהודה בן בתירא לא שייך למדרש הכי דהא לא מיירי כלל בהתפסה והקדש עילוי • הרמ"ר: **קדשי** בדק הבית שהתפיסן בין לקדשי מזבח בין לחרמי כהנים לא עשה ולא כלום • פירש"י דבשלמא קדשי מזבח יש בהן מובת הנאה כדמפרש במתניתין אבל בקדשי בדק הבית מה מובת הנאה יש בהן מז): **חרמי** כהנים שהתפיסן כו' • פירש"י דאין לו בהן מובת הנאה שלריך הוא ליתנו לכהן (בע"כ) שבאותו משמר ח) ואפילו למאן דלא מקיש ממולטין לקרקעות בערכין בפרק המקדש (דף כח:) אמר רב חסדא המחרים ממולטין נותנן לכל כהן שירצה שנאמר כל חרם בישראל לך יהיה החרים שדותיו נותנן לכהן שבאותו משמר ופריך ויקיש מולטין לקרקעות ומשני ולאו תנאי היא דאיכא דמקיש ואיכא דלא מקיש ומה שפירש אפילו למאן דלא מקיש ה"מ במקדיש לא הבין רבי לשון אלא נראה יז) לפרש למורי ב) (שי') בדהיה כהן והכא אתיא ג) כמאן דלא מקיש: **ודאמר** עולא המתפיס עולה לבד"ה אין בה אלא עיכוב גזברין לעמוד על גבה כדאמר התם ד) היאך קרבנו של אדם קרב ואינו עומד ע"ג אבל שום דמיים לא ה) אפילו לבד"ה וכ"ש לחרמי כהנים דהא אפילו רב הונא דאמר לך בריייתא דלעיל דשייריה לקדשי מזבח בקדשי בדק הבית לעילוי דמחרמי כהנים מודה בב"ה ומשני מדרבנן ועולה עיכוב גזברין מכי הילכה מדרבנן הילכה וקרא אסמכתא בעלמא הוא ועיקר קרא לדבות חרמים למעילה כדכתיב בהו לה' עד כאן לשון וקשיא טובא דאם כן מיקשי מתני' דלעיל דאמר מקדישין אותן הקדש עילוי ועוד קשה הא מתניתין אסיקנא דהוו דרבנן ובערכין (גם זה שם) דריש כל חרם לה' מלמד שחל על קדשי קדשים ועל קדשים קלים משמע דהוי מיקר דרשא לכן נראה לפרש דלעולה ודאי חייב ליתן הוא הדמים לבדק הבית כדתנן במתני' ומקדישין אותן הקדש עילוי וכן בערכין ועולה ס"ק אין בה אלא עיכוב גזברין לומר אין להקדש בגוף הבהמה אלא

סגא גזברין

ח) דמקיש ממולטין • ק"ק

הגהות

(ד) גמ' אמר לך רב הונא: אמר לך דתנא בברייתא אחרא דוקיא שיירה הא קדשי מזבח שהתפיסן לעילוי לקדשי בדק הבית תפסין אבל לא דייק דאמאות לחרמי כהנים לחרמי כהנים לא תפסי לחרמי כהנים ניתנייה בפירוש בברייתא נבי הנך דתנו ביה הרתי קתני • כגון בין לקדשי מזבח בין לקדשי בדק הבית לא עשה כלום אבל הא קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים לא תפסי הא לקדשי בדק הבית תפסי הלכך לא קתני לה בברייתא: ל"א דניתנהו בתרתי קתני והיינו הך: מאי לאו הקדש עילוי לבדק הבית ומחרימין אותן ויהיב עילוי לחרמי כהנים: לא אידי (ולא) ואידי ומחרימין אותן נמי כהנים לכומר לכהנים והתניא כו': [והא רב הונא קרא קאמר • דאמר כל חרם קדש קדשים הוא ה"ל כלומר ולא לכהנים] • דיכול לאמיר חרם מאי כל חרם מלמד שחל חרם על כל קדש וקדש בין על קדשי מזבח דלה' הם בין על קדשים קלים לעילוי דקאמרן: מי אמר עולא הכי • דחל עלייהו חרם על קדשי המזבח: דהאמר עולא המתפיס עולה לעילוי דבדק הבית אין בה אלא עיכוב גזבר בלבד כלומר (אם אינה צריכה) לא חל עליה כלום ואינה צריכה לא שום פדייה ולא שום המתנה אלא עיכוב גזבר בלבד כלומר לאלתר כשיבא הגזבר של הקדש יתן רשות לשותפה ויחשבוהו לשם עולה מיד בלא פדייה • וכיון דקדושת בדק הבית לא חל עליה כ"ש דהנך נמי לא חל עליה דהא רב הונא דאית ליה דחל עליה קדשי בדק הבית קאמר דלחרמי כהנים לא תפסי וכ"ש עולא דאמר דלבדק הבית לא תפסי ק"ל דלחרמי כהנים לא חל עליה דאמר חרם כל חרם: אמר

(ה) גמ' אמר עולא מאי לאו הקדש עילוי לקדשי בדה"ב ומחרימין אותן לחרמי כהנים לא: ה) בברייתא מקדישין אותן הקדש: ו) תניא בהדיא קדשי מזבח שהתפיסן לחרמי כהנים: ז) נדבה אותה בהמה שהחרים כגון דאמר הרי זו דאם: ח) מתו דקתני חבא כגון: ט) קרקעות ס"א דכתיב בקרקעות כי ארחות עולם להם מלמד שאין הבהמים מחרימין בערכין: י) מי שייריה לקדשי מזבח הא ואות ד' נמחק: יא) עילוי דקדש לה' קרינא ביה אבל יב) קדושות וקדשי מובח יכול להתפיס לבד"ה להקדיש עילוי ולהכי שייריה הם"ד ומה"ד ואידי ואידי הני תרי לישני דקתני מתניתין מיירי במתפיס קדשי מזבח לקדשי בדה"ב הם"ד: יג) רש"י סה שהזכיר בבי עולה מובת הנאה דבן בתר לא דק דודאי התם מפרש הספר נבי בכור שהבשר שלו כשנותנו לו הלכך דוי מובת הנאה חשובה אבל בעולה שאין לבעלים אלא העור לא חשיבה הך מובת הנאה ובערכין מפרש מובת הנאה אחרת נבי עולה: מובח או לחרמי: יד) מעמא • ס"א דלמה לא שייך לומר אם אמר הרי עלי מנה או בהמה לבדה"ב אפילו חייב באחריותו כמו בקרשי מובח וכן אפילו לא קבל אחריותו אמר: עון) אדם דכל אדם יכול לפרוחון לפיכך: עז) בהן ולא נהירא דוראי. כל שה שפרישנו בשמנה שייך כמו כן בקרשי בדה"ב דאם אמר עלי חייב באחריותו ואם לא אמר עלי שייך לומר אומדין כו' אלא מעמא אחרינא איכא משום דקרשי מובח תמיד שם כו': ח) נראה לפורש שיש לפרש בהדיה דהכא אתיא כמאן: